

PSA density σε Ασθενείς με Θετική mpMRI προστάτη Υποψήφιοι για Βιοψία.

Μπελαντής Χαράλαμπος Επιμ. Β , Σπυρίδων Νασόμ Ειδυκ, Αριστοκλής Παράσχου Ειδυκ, Βουρβαχάκη Μαρία Ειδυκ, Δήμος Αναστάσιος Ειδυκ, Ροβίθης Γεώργιος Ειδυκ, Επιμ. Β, Σταύρος Τζουλάκης Δ/ντης, Τζωρτζακάκης Δημήτρης Επιμ. Α, Ιωάννης Χαιρέτης Δ/ντης Ουρολογική Κλινική Βενιζέλειο – Πανάνειο Γενικό Νοσοκομείο

Η χρήση πολυπαραμετρικής μαγνητικής προστάτη (mpMRI) έχει καθιερωθεί στην κλινική πράξη. Σκοπός είναι η επιλογή ασθενών που πρέπει να υποβληθούν σε βιοψία προστάτη και ταυτόχρονα η μείωση του αριθμού των αχρείαστων βιοψιών. Η mpMRI αν και έχει υψηλή ευαισθησία και ειδικότητα στην εύρεση κλινικά σημαντικού καρκίνου προστάτη σε ποσοστό έως και 60% με θετική mpMRI και PI-RADS score 3 θα έχει αρνητική βιοψία. Γεγονός που γίνεται μεγαλύτερο σε ασθενείς με PI-RADS score μικρότερο 3 όπου μόλις το 13-16% ασθενών θα έχει θετική βιοψία.

Σύμφωνα με της κατευθυντήριες οδηγίες την EAU όταν η mpMRI είναι απροσδιόριστη (PI-RADS 3), η κλινική υποψία είναι χαμηλή με αρνητική δακτυλική εξέταση και το οικογενειακό ιστορικό αρνητικό συστήνεται ενεργός παρακολούθηση με PSA. Σε αντίθετη περίπτωση συνιστάται στοχευμένη βιοψία και λήψη δειγμάτων γύρω από την βλάβη. Κρίνεται απαραίτητη η χρήση επιπλέον παραμέτρων για την υποδείξει ασθενών με PI-RADS score 3 που θα πρέπει να υποβληθούν σε βιοψία προστάτη.

Νέες μελέτες ενισχύουν τη θέση του PSA density στην επιλογή αυτών των ασθενών. Σκοπός είναι η καθιέρωση τιμής PSA density προς αποφυγή αχρείαστων βιοψιών προστάτη. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το PSA density έχει χρησιμότητα σε ασθενείς με PI-RADS score 3, ενώ δεν κάνει καμία διαφορά σε αυτούς με PIRADS score 4 ή και μεγαλύτερο. Επίσης τιμή < 0,10 ng/ml/cc και PI-RADS score 3 σε ποσοστό 32% ασθενών θα απέφευγαν τη βιοψία προστάτη. Επιπλέον το ίδιο ισχύει στο 34% των περιπτώσεων μη κλινικά σημαντικού καρκίνου του προστάτη (csPCa) και μόνο το 7% PCa θα χάνονταν.

Επιβεβαιώνεται έτσι ότι το χαμηλότερο όριο < 0,10 σε αντίθεση με το ιστορικό όριο του 0,15 ng/ml/cc PSA density αυξάνει την ευαισθησία και ειδικότητα της mpMRI ειδικότερα σε αμφίβολες περιπτώσεις με PI-RADS score 3. Σε κάθε περίπτωση η χρήση την mpMRI κατά PI-RADS score system v2 είναι πολύτιμη αλλά θα πρέπει και οι ουρολόγοι να εξοικειωθούν με την ανάγνωση της mpMRI προστάτη και την εκτέλεση Fusion Biopsy of prostate.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Pellegrino F, Stabile A, Sorce G, Quarta L, Robesti D, et al Added value of Prostate Specific Antigen Density in selecting prostate biopsy candidates among men with elevated prostate specific antigen and PI-RADS 3 lesions on multiparametric magnetic resonance imaging of the prostate: A Systemic Assessment by PI-RADS Score. European Urology 2024, 10:634-640.

Mazzone E, Stabile A, Pellegrino F, et al. Positive predictive value of prostate imaging reporting and data system version 2 for the detection of clinically significant prostate cancer: a systematic review and meta-analysis E. Urol. Oncol 2021:4 697-713.

Barkovich EJ, Shankar PR, Westphalen AC, A systematic review of the existing prostate imaging reporting system and data system version literature and subset metanalysis of PI-RADS v2 categories stratified by Gleason Scores. Am J Roentgenol 2019; 212. 847-54.

EAU Guidelines Edn. Presented at the EAU Annual Congress Paris 2024.